

Bemærkninger til forslaget

I Formål med fremsættelse og baggrund

1. Formål med fremsættelse

Regeringen beder med fremsættelsen om Folketingets tilslutning til at kunne fremme afviklingen (dekommissioneringen) af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø (Risø) hurtigst muligt i regi af den selvstændige virksomhed Dansk Dekommissionering (DD), sådan at arealerne af de nukleare tilsynsmyndigheder (Beredskabsstyrelsen og Statens Institut for Strålehygiejne under Sundhedsstyrelsen) kan frigives til ubegrænset brug inden for en tidshorisont på op til 20 år. En sådan dekommissionering vil sikre, at bygninger og arealer der har været anvendt til nuklear forskning m.v., kan anvendes til andre formål uden sikkerhedsmæssige begrænsninger. Visse bygninger forventes dog nedrevet.

De nukleare anlæg på Risø er de eneste af deres art her i landet, og dekommissioneringen er derfor en engangsforeteelse. Man opnår ingen erfaringsopsamling ved at udskyde opgaven. Tværtimod betyder en udskydelse et videntab, da man med tiden mister de medarbejdere, som i dag har et unikt kendskab til de pågældende nukleare anlægs betydning og funktion.

Endvidere har vi i dag her i landet affald og andet materiale fra 40 års drift af nukleare anlæg og fra gennemførelsen af forskningsprojekter, og en dekommissionering vil indebære yderligere affaldsmængder. Dertil kommer radioaktivt affald fra sundhedssektoren og industrien. Derfor er der behov for at forholde sig til en permanent løsning for bortskaffelsen heraf. For at kunne igangsætte en dekommissionering, er det ikke nødvendigt at have en afklaring på spørgsmålet om slutdeponering af det radioaktive affald. Men mange eksperter og de nukleare tilsynsmyndigheder har peget på, at der er fordele for dekommissioneringen ved ikke at udskyde beslutningen om at få afklaret rammerne for en håndtering og deponering af det radioaktive affald.

Regeringen beder derfor også med fremsættelsen om Folketingets tilslutning til samtidig med dekommissioneringen at kunne påbegynde udarbejdelsen af

et beslutningsgrundlag for et slutdepot for lav- og mellemaktivt affald.

For en god ordens skyld skal bemærkes følgende:

- At det tidligere Forskningsudvalg og det nuværende Udvalg for Videnskab, Teknologi og Udvikling for overskuelighedens skyld i det følgende benævnes under ét som »Videnskabsudvalget«. Tilsvarende benævnes det tidligere Forskningsministerium, IT- og Forskningsministerium og det nuværende Ministerium for Videnskab, Teknologi og Udvikling som »Videnskabsministeriet«. Endelig benævnes det tidligere Indenrigsministerium og Sundhedsministerium som »Indenrigs- og Sundhedsministeriet«.
- At en oversigt over det i det følgende omtalte materiale er angivet i vedlagte Bilag C, hvortil der generelt skal henvises.

2. Baggrund

I april 2000 blev DR3-reaktoren på Risø taget ud af drift p.gr.a. mistanke om en utæthed. Da man allerede da vidste, at DR3 p.gr.a. sin alder m.v. alligevel inden for få år ville være udtjent, fandt man det hensigtsmæssigt samtidig at overveje tidspunktet for en permanent nedlukning af alle de nukleare anlæg på Risø.

En uafhængig tilstandsrapport viste, at der var betydende tæring i DR3-reaktoren. På baggrund heraf vurderede Risøs bestyrelse, at udbyttet ved dens videre drift ikke ville stå i rimeligt forhold til de nødvendige omkostninger til vedligeholdelse af dens tekniske tilstand. Bestyrelsen besluttede derfor i september 2000, at DR3 ikke ville blive genstartet.

Spørgsmålet om en dekommissionering af anlægene blev aktualiseret, da DR3-reaktoren er langt det største af de nukleare anlæg, og da det derfor som en følge af ovenstående beslutning ikke længere var hensigtsmæssigt at opretholde driften af de øvrige nukleare forskningsanlæg. I de løbende drøftelser om en mulig forestående afvikling blev det anset for hensigtsmæssigt at forberede udskillelsen af dekommissioneringsopgaven fra Risø til en selvstændig virksomhed med egen ledelse. Dette ikke mindst for at sikre